

روزنه

دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری ایران
تشریح کرد؛

طرح جامع بندر ترکمن با رعایت ملاحظات
محیط زیستی مصوب شد

دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری ایران از تصویب طرح موضعی حیاط تهران با هدف ساماندهی سکونت‌های غیررسمی و تأمین خدمات شهری و تصویب طرح جامع بندر ترکمن با رعایت ملاحظات محیط زیستی خبر داد و گفت: پرونده اراضی ۲.۲ هکتاری منطقه ۲۲ در شوروی

عالی بررسی شد.
به گزارش اقتصادسراسرآمد، غلامرضا کاظمیان، دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری، در حاشیه برگزاری پنجمین جلسه شورای عالی، در گفت‌وگو با خبرنگاران به تشریح موضوعات مطرح‌شده در این نشست و همچنین تصمیماتی که در این باره اتخاذ شد، پرداخت. دبیر شورای عالی شهرسازی و معماری ایران با بیان اینکه در پنجمین جلسه شورای عالی در سال جاری (۱۴۰۵)، موضوعات طرح موضعی حیاط تهران، اراضی ۲.۲ هکتاری در منطقه ۲۲ تهران و طرح جامع بندر ترکمن مورد بررسی اعضا قرار گرفت، گفت: طرح موضعی حیاط تهران در محدوده غرب بزرگراه شهید چمران مورد بررسی قرار گرفت. در این محدوده، سکونت غیررسمی سال‌هاست شکل گرفته و سال‌های طولانی از معضلات شهر تهران بوده است. این طرح پیش‌تر در کمیسیون ماده ۵ استان به تصویب رسیده بود، اما با توجه به حساسیت‌ها به‌عنوان مغایرت اساسی در شورا مطرح شد.وی موضوع سومی که در این نشست مطرح شد را طرح جامع بندر ترکمن عنوان کرد و توضیح داد: این شهر به‌عنوان یکی از شهرهای مهم استان گلستان در مجاورت خلیج گرگان و دریای خزر، از اهمیت محیط‌زیستی و اقتصادی بالایی برخوردار است. با توجه به اینکه علاوه بر حفظ ارزش‌های محیط زیستی در خلیج گرگان و در منطقه حفاظت‌شده، بهبود و رشد اقتصادی و توسعه در این شهر نیز حائز اهمیت است، این طرح مورد بررسی قرار گرفت.

مدیرعامل شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی داد:

اتصال ریلی شهر فرودگاهی امام(ره) به
بندر خشک آپرین در آستانه‌نهایی شدن

سرمايه‌گذاری

مدیرعامل شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) از نهایی‌شدن مذاکرات با سرمايه‌گذار پروژه اتصال ریلی این مجموعه به بندر خشک آپرین خبر داد و گفت: با توجه به روند فعلی گفت‌وگوها، احتمال امضای توافق‌نامه سرمايه‌گذاری این خط ریلی در آینده نزدیک وجود دارد. به گزارش اقتصادسراسرآمد، شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران و شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) به‌عنوان یک مرکز لجستیک هوایی وجود دارد. به‌منظور تبدیل این دو مجموعه به شهر لجستیکي تهران، در ابتدای کار با امضای تفاهم‌نامه همکاری بین شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران و شرکت شهر فرودگاهی، دو شق حمل و نقلی ریلی و هوایی با یک‌دیگر ترکیب می‌شوند. به‌عبارتی، در عمل بهره‌مندی شهر فرودگاهی از ظرفیت ریلی مبسر شده و راه‌آهن و شرکت‌های حمل و نقلی نیز می‌توانند از ظرفیت‌های شهر فرودگاهی برخوردار شوند؛ این مهم به‌معنای هم‌افزایی و استفاده از ظرفیت‌ها و سرمايه‌گذاری‌های انجام‌شده است.

«سرآمد» گزارش می‌دهد؛

«فعال سازی کریدور شرقی» ضرورت راهبردی توسعه تجارت

لزوم اتصال ظرفیت‌های بنادر پاکستان با شبکه ریلی شرق ایران

سرتیتر گروه ترانزیت - امید اسماعیلی - در شرایطی که محدودیت‌های ایجاد

شده در دسترسی به برخی مبادی و بنادر جنوبی کشور، ضرورت بازنگری در الگوی تأمین کالا و تجارت خارجی را بیش از گذشته نمایان کرده است، فعال‌سازی کریدورهای جایگزین به یکی از مهم‌ترین موضوعات مورد توجه سیاست‌گذاران، فعالان اقتصادی و کارشناسان حوزه حمل‌ونقل تبدیل شده است. در این میان، کریدور شرقی کشور و بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود در بنادر کراچی و گوادر پاکستان، شبکه ریلی مشترک و پایانه‌های مرزی شرق ایران به عنوان یکی از مهم‌ترین گزینه‌های عملیاتی برای حفظ پایداری تجارت خارجی مطرح شده است. کارشناسان معتقدند تحولات سال‌های اخیر به خوبی نشان داده است که اتکای بیش از اندازه به یک یا چند مسیر مشخص برای واردات و صادرات کالا می‌تواند ریسک‌های اقتصادی و تجاری کشور را افزایش دهد. از همین رو توسعه مسیرهای جایگزین و استفاده از تمامی ظرفیت‌های جغرافیایی ایران، نه یک انتخاب بلکه یک ضرورت راهبردی برای اقتصاد ملی محسوب می‌شود.

شرق کشور؛ ظرفیتی که سال‌ها کمتر دیده‌شد

ایران از معدود کشورهای جهان است که به طور هم‌زمان به آب‌های آزاد جنوب، دریای خزر در شمال و همچنین شبکه گسترده‌ای از مرزهای زمینی دسترسی دارد. با وجود این مزیت بزرگ جغرافیایی، بخش قابل توجهی از تمرکز تجاری کشور طی دهه‌های گذشته بر بنادر جنوبی قرار گرفته و بسیاری از ظرفیت‌های موجود در شرق کشور کمتر مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند.

استان سیستان و بلوچستان به دلیل موقعیت ویژه جغرافیایی خود، یکی از مهم‌ترین نقاط اتصال ایران به شبه‌قاره هند، پاکستان، آسیای جنوبی و حتی شرق آسیا به شمار می‌رود. این استان علاوه بر برخورداری از مرزهای رسمی متعدد، به شبکه ریلی کشور متصل بوده و از ظرفیت تبدیل شدن به یک قطب بزرگ لجستیک و ترانزیتی برخوردار است.

در شرایط فعلی، بسیاری از کارشناسان اقتصادی معتقدند زمان آن فرا رسیده که نگاه سنتی به تجارت کشور تغییر کند و ظرفیت‌های شرقی به عنوان بخشی از راهبرد کلان تجارت خارجی مورد توجه جدی قرار گیرد.

پیشنهاد بخش خصوصی برای عبور از محدودیت‌ها

عبدالحکیم ریگی، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی زاهدان، از جمله افرادی است که طی روزهای اخیر بر ضرورت استفاده از ظرفیت‌های موجود در پاکستان تأکید کرده است.

وی با اشاره به محدودیت‌های ایجادشده در دسترسی به برخی بنادر جنوبی کشور معتقد است که بنادر کراچی و گوادر می‌توانند نقش مؤثری در حفظ جریان واردات و صادرات ایفا کنند. به گفته او، کالاهای می‌توانند از طریق این بنادر وارد خاک پاکستان شده و سپس با استفاده از شبکه جاده‌ای و ریلی این کشور به مرزهای مشترک ایران منتقل شوند.

این پیشنهاد در واقع مبتنی بر زیرساخت‌هایی است که هم‌اکنون نیز در منطقه وجود دارد و نیازمند ایجاد مسیر جدید از ابتدا نیست. همین موضوع باعث شده بسیاری از فعالان اقتصادی آن را یکی از عملیاتی‌ترین گزینه‌های موجود برای مدیریت شرایط فعلی بدانند.

مزیت راهبردی بندر کراچی

بندر کراچی به عنوان مهم‌ترین بندر تجاری پاکستان سالانه میلیون‌ها تن کالا را جایه‌جا می‌کند. این بندر به دلیل برخورداری از زیرساخت‌های گسترده بندری، انبارهای بزرگ، تجهیزات تخلیه و بارگیری مدرن و اتصال به شبکه حمل‌ونقل زمینی و ریلی پاکستان، از ظرفیت بالایی برای پذیرش حجم گسترده‌ای از کالا برخوردار است.

بسیاری از کالاهایی که از کشورهای شرق آسیا، چین، هند و کشورهای جنوب شرق آسیا صادر می‌شوند، می‌توانند ابتدا وارد کراچی شده و سپس از طریق شبکه حمل‌ونقل پاکستان به سمت مرزهای شرقی ایران منتقل شوند.

این موضوع نه تنها به تأمین کالاهای مورد نیاز کشور کمک می‌کند بلکه می‌تواند

هزینه‌های ناشی از تغییر مسیرهای تجاری را نیز کاهش دهد.

«گوادر» بندری که می‌تواند معادلات منطقه را تغییر دهد

در کنار کراچی، بندر گوادر در سواحل دریای عمان یکی از مهم‌ترین پروژه‌های راهبردی منطقه در سال‌های آینده می‌تواند به یکی از مراکز اصلی ترانزیت کالا در منطقه تبدیل شود. نزدیکی جغرافیایی این بندر به مرزهای ایران و اتصال آن به شبکه حمل‌ونقل پاکستان، فرصت مناسبی را برای توسعه همکاری‌های اقتصادی میان دو کشور فراهم کرده است.

بهره‌گیری از ظرفیت‌های گوادر می‌تواند علاوه بر تأمین نیازهای وارداتی کشور، مسیر جدیدی برای صادرات کالاهای ایرانی نیز ایجاد کند و زمینه حضور پررنگ‌تر تولیدکنندگان ایرانی در بازارهای منطقه‌ای را فراهم آورد.

نقش کلیدی راه‌آهن در توسعه کریدور شرقی

یکی از مهم‌ترین مزیت‌های کریدور شرقی، وجود زیرساخت ریلی میان پاکستان و ایران است. خط ریلی کراچی-میرجاوه-زاهدان ظرفیت ارزشمندی برای انتقال کالا میان دو کشور محسوب می‌شود.

کارشناسان حمل‌ونقل بر این باورند که حمل‌ونقل ریلی در شرایط فعلی می‌تواند مزایای متعددی برای کشور داشته باشد. کاهش هزینه‌های لجستیک، افزایش ایمنی، کاهش مصرف سوخت، ظرفیت بالای حمل بار و کاهش فشار بر شبکه جاده‌ای از جمله مهم‌ترین مزیت‌های این شیوه حمل‌ونقل است.

علاوه بر این، توسعه ترانزیت ریلی یکی از الزامات تبدیل ایران به هاب منطقه‌ای حمل‌ونقل محسوب می‌شود. بسیاری از کشورهای موفق در حوزه تجارت بین‌الملل، بخش عمده‌ای از جابه‌جایی کالاهای خود را از طریق شبکه‌های ریلی انجام می‌دهند.

میرجاوه؛ دروازه شرقی تجارت ایران

مرز میرجاوه طی سال‌های گذشته به یکی از مهم‌ترین گذرگاه‌های تجاری میان ایران و پاکستان تبدیل شده است. وجود منطقه ویژه اقتصادی، دسترسی مستقیم به شبکه ریلی و امکانات گمرکی موجود باعث شده این مرز از ظرفیت بالایی برای افزایش حجم مبادلات تجاری برخوردار باشد.

فعال‌سازی گسترده‌تر این مرز می‌تواند نقش مهمی در تسریع فرآیند انتقال کالا به داخل کشور ایفا کند. همچنین توسعه زیرساخت‌های انبارداری، گمرکی و لجستیک در این منطقه می‌تواند زمینه جذب سرمايه‌گذاری‌های جدید را فراهم سازد.

ریمدان؛ ظرفیت نوظهور شرق کشور

در کنار میرجاوه، مرز ریمدان نیز به عنوان یکی از ظرفیت‌های جدید شرق کشور مورد توجه قرار گرفته است. این مرز می‌تواند بخشی از بار تجاری کشور را جذب کرده و به توزیع متوازن‌تر جریان کالا در کشور کمک کند.

کارشناسان معتقدند توسعه فعالیت‌های تجاری در ریمدان علاوه بر افزایش حجم تجارت، موجب رونق اقتصادی مناطق مرزی، ایجاد اشتغال و گسترش خدمات پشتیبانی حمل‌ونقل خواهد شد.

کاهش ریسک‌های تجاری با تنوع بخشی به مسیرها

یکی از مهم‌ترین درس‌های اقتصاد جهانی طی سال‌های اخیر، ضرورت تنوع بخشی به مسیرهای تجاری است. کشورهایی که به چند مسیر محدود وابسته بوده‌اند، در زمان بروز بحران با مشکلات گسترده‌ای مواجه شده‌اند.

فعال‌سازی کریدور شرقی می‌تواند بخشی از این ریسک را کاهش دهد. هر چه تعداد مسیرهای فعال برای واردات و صادرات کالا بیشتر باشد، توان کشور برای مدیریت شرایط بحرانی نیز افزایش خواهد یافت.

این موضوع به ویژه برای کالاهای اساسی، مواد اولیه صنایع، تجهیزات تولیدی و صادرات غیرنفتی از اهمیت بالایی برخوردار است.

فرصت توسعه همکاری‌های اقتصادی با پاکستان

فعال‌شدن این کریدور تنها محدود به تأمین کالا نیست. توسعه تجارت از طریق شرق کشور می‌تواند به افزایش همکاری‌های اقتصادی میان ایران و پاکستان نیز منجر شود. دو کشور دارای مرز مشترک طولانی، اشتراکات فرهنگی و ظرفیت‌های اقتصادی مکمل هستند. گسترش همکاری‌های ترانزیتی می‌تواند به افزایش حجم تجارت دوجانبه، جذب سرمايه‌گذاری و توسعه زیرساخت‌های مشترک منجر شود.

بسیاری از کارشناسان معتقدند شرق ایران و غرب پاکستان می‌توانند به یکی از مهم‌ترین محورهای جدید همکاری اقتصادی در منطقه تبدیل شوند.

آثار اقتصادی توسعه کریدور شرقی

فعال‌سازی کامل این مسیر علاوه بر مزایای تجاری، آثار اقتصادی گسترده‌ای نیز خواهد داشت. افزایش فعالیت شرکت‌های حمل‌ونقل، توسعه انبارها و مراکز لجستیک، ایجاد فرصت‌های شغلی جدید، رونق بازار خدمات و جذب سرمايه‌گذاری از جمله مهم‌ترین نتایج آن خواهد بود.

استان سیستان و بلوچستان به عنوان محور اصلی این کریدور می‌تواند بیشترین بهره‌را از این روند برد. توسعه زیرساخت‌های تجاری و ترانزیتی در این استان نه تنها موجب رونق اقتصادی منطقه خواهد شد، بلکه به کاهش محرومیت و افزایش فرصت‌های اشتغال نیز کمک خواهد کرد.

ضرورت تصمیم‌گیری سریع و هماهنگ

با وجود تمامی ظرفیت‌های موجود، بهره‌برداری مؤثر از کریدور شرقی نیازمند هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی، سازمان‌های حمل‌ونقلی، گمرکات، وزارتخانه‌های مرتبط و همچنین بخش خصوصی است.

تسهیل فرآیندهای اداری، کاهش بروکراسی، افزایش ساعات کاری پایانه‌های مرزی، توسعه تجهیزات گمرکی، حمایت از سرمايه‌گذاری بخش خصوصی و تقویت همکاری‌های دوجانبه با پاکستان از جمله اقداماتی است که می‌تواند به تسریع عملیاتی شدن این مسیر کمک کند.

جمع‌بندی

شرایط جدید تجارت منطقه‌ای نشان می‌دهد که فعال‌سازی کریدور شرقی دیگر صرفاً یک پیشنهاد یا گزینه جایگزین نیست، بلکه به یک ضرورت اقتصادی و راهبردی برای کشور تبدیل شده است. بهره‌گیری از ظرفیت بنادر کراچی و گوادر، توسعه خطوط ریلی، تقویت مرزهای میرجاوه و ریمدان و ایجاد شبکه‌ای کارآمد برای انتقال کالا می‌تواند ضمن حفظ جریان تجارت خارجی، وابستگی کشور به مسیرهای محدود را کاهش داده و سطح تاب‌آوری اقتصادی را افزایش دهد.

امروز بیش از هر زمان دیگری ضرورت دارد که شرق کشور از یک مسیر فرعی به یکی از محورهای اصلی تجارت و ترانزیت ایران تبدیل شود؛ مسیری که می‌تواند نه تنها پاسخگوی نیازهای فعلی اقتصاد کشور باشد، بلکه در آینده جایگاه ایران را در معادلات تجاری و ترانزیتی منطقه نیز ارتقا دهد.

وزیر راه و شهرسازی:

ایران وقزاقستان به دنبال ایجاد زنجیره لجستیکي پیوسته

نشست مشترک وزیر راه و شهرسازی با نورلان سورانیایف، وزیر حمل‌ونقل قزاقستانوزیر راه و شهرسازی در سفر به آستانه و در دیدار با همتای قزاقستانی خود، با تأکید بر همکاری‌های راهبردی دو کشور در حوزه ترانزیت، با ارائه پیشنهاداتی، بر فعال‌سازی شاخه شرقی کریدور شمال-جنوب، توسعه کریدور غلات و سرمايه‌گذاری متقابل در بنادر دو کشور برای ایجاد زنجیره لجستیکي و افزایش حجم ترانزیت به ۲۰ میلیون تن تأکید کرد.

به گزارش اقتصاد سرآمد، فرزانه صادق وزیر راه و شهرسازی در دیدار با همتای قزاقستانی خود، با اشاره به تحولات تفاهمات کلیدی در حاشیه دیدار روسای جمهوری دو کشور، این سفر را برای پیگیری مصوبات صورت گرفته توصیف کرد و از پیشنهادات راهبردی برای توسعه همکاری‌های حمل‌ونقلی و ترانزیتی دو کشور خبر داد.صادق در دیدار با نورلان سورانیایف، وزیر حمل‌ونقل قزاقستان، با قدردانی از میزبانی گرم این کشور،

فعال‌سازی شاخه شرقی کریدور شمال-جنوب و رفع موانع موجود بر اساس نقشه راه امضا شده در ژوئیه ۲۰۲۴، افزایش ظرفیت ترانزیتی به ۲۰ میلیون تن تا سال ۲۰۳۰ با اجرای دقیق نقشه راه و اتصال بندر چابهار به شبکه ریلی که منجر به تسهیل دسترسی قزاقستان به آب‌های آزاد می‌شود از جمله این پیشنهادات است.توسعه کریدور چین-قزاقستان-ایران-اروپا با هدف افزایش تردد قطارهای کانتینری، ایجاد کریدور غلات و استفاده از ظرفیت بنادر ایران برای ذخیره و ترانزیت غلات، توسعه کریدور افغانستان-ازبکستان جهت همکاری با افغانستان در ساخت ریل مزارشریف-هرات، ایجاد زنجیره لجستیکي پیوسته برای سرمايه‌گذاری متقابل در بنادر ایران و قزاقستان و تسهیل سرمايه‌گذاری شرکت‌های قزاق در بنادر شهید رجایی، چابهار، امیرآباد و آپرین از دیگر پیشنهادات وزیر راه و شهرسازی به همتای قزاقستانی بود.

سرتیتر